

Sygn. akt III Cz 1571/15

POSTANOWIENIE

Dnia 10 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Krystyna Hadryś

Sędziowie SO Tomasz Tatarczyk

SR (del.) Roman Troll (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2015 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko Skarbowi Państwa – (...) (...)

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym

na skutek zażalenia pozwanego

na punkt 2 postanowienia Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 24 czerwca 2015 r., sygn. akt I C 890/15

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że oddalić wniosek powódki o zasądzenie kosztów postępowania,
2. zasądzić od powódki na rzecz pozwanego kwotę 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym,
3. nakazać pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim kwotę 32 zł (trzydzieści dwa złote) tytułem opłaty od zażalenia, od której pozwany był zwolniony z mocy ustawy.

SSR (del.) Roman Troll SSO Krystyna Hadryś SSO Tomasz Tatarczyk

Sygn. akt III Cz 1571/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 24 czerwca 2015 roku Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim umorzył postępowanie (pkt 1) oraz zasądził od pozwanego na rzecz powódki 3167 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 2). W uzasadnieniu wskazał, że w powódka wniosła powództwo o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, a w toku postępowania wycofała je, gdyż pozwany mocą aktu notarialnego z 9 czerwca 2015 roku zawarł z nią umowę dotyczącą nieruchomości i powództwo okazało się w zmienionym stanie faktycznym niepotrzebne, gdyż 23 czerwca 2015 roku wykreślono działkę (...) z księgi wieczystej, w której jako właściciel wpisany jest pozwany. Pozwany 9 czerwca 2015 roku w istocie wyraził zgodę na wykreślenie z księgi wieczystej działki nr (...). Sąd Rejonowy uznał pozwanego jako przegrywającego proces i zobowiązał go do zwrotu kosztów procesu stosując w tym zakresie art. 98 § 1 k.p.c.

Zażalenie na to postanowienie złożył pozwany zaskarżając je w punkcie 2 i wniósł o jego zmianę poprzez odstąpienie od obciążenia kosztami postępowania pozwanego i zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów postępowania

zażaleniowego. Zarzucił naruszenie art. 102 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i podniósł, że wystąpił o zamknięcie księgi wieczystej będącej przedmiotem sporu, bez zbędnej zwłoki złożył oświadczenie, którym usunął niezgodność treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, nie kwestionował żądania pozwu, a sama powódka też nie zamierzała domagać się od pozwanego całości kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zasadą w toku procesu jest odpowiedzialność za jego wynik, dlatego też strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (por. art. 98 § 1 k.p.c.). Wyjątek od tej zasady został uregulowany w art. 102 k.p.c. (zasada słuszności).

W rozpoznawanej sprawie pozew został złożony 21 kwietnia 2015 roku. Przed tym terminem powódka wniosła o zamknięcie księgi wieczystej, w której jako właściciel wpisany był pozwany, ale ten wniosek został oddalony. Także pozwany 19 maja 2015 roku zwrócił się o zamknięcie tej księgi wieczystej, natomiast jego wniosek również został oddalony /k. 68/. Ostatecznie 9 czerwca 2015 roku strony doszły do porozumienia i oświadczeniem złożonym w formie aktu notarialnego pozwany wyraził zgodę na wykreślenie działki nr (...) z księgi wieczystej, w której wpisany jest jako właściciel. Koszty tego aktu notarialnego poniosła powódka. To ostatecznie doprowadziło do wycofania powództwa ze zrzeczeniem się roszczenia, albowiem księga wieczysta została zamknięta.

Trzeba mieć na uwadze, że zarówno działania powódki, jak i pozwanego nakierowane były na zamknięcie księgi wieczystej, w której jako właściciel wpisany był pozwany, a która dotyczyła działki (...). Działania powódki nastąpiły przed wytoczeniem powództwa, natomiast działania pozwanego rozpoczęły się jeszcze przed doręczeniem mu odpisu pozwu, ale już po jego złożeniu w sądzie, jednocześnie przed pierwszym terminem rozprawy pozwany złożył oświadczenie w formie aktu notarialnego dotyczące wykreślenia działki z księgi wieczystej, w której był wpisany jako właściciel. Powódka uczestniczyła w zawarciu tego aktu notarialnego i poniosła jego koszty. Jednak – czego Sąd Rejonowy nie zauważył – powódka w żaden sposób nie wykazała, że przed wytoczeniem powództwa wzywała stronę pozwaną do złożenia oświadczenia umożliwiającego uczynienie zadość jej żądaniu. Dopiero w toku procesu obie strony spotkały się i 9 czerwca 2015 roku pozwany złożył w akcie notarialnym oświadczenie. Dlatego też, zdaniem Sądu Okręgowego, w żaden sposób nie można uznać, że koszty powództwa poniesione przez stronę powodową były celowe i zasadne. Można było bowiem bez jego wszczynania zakończyć ewentualny spór – wystarczyło wezwać pozwanego do złożenia oświadczenia w formie aktu notarialnego, tak jak to uczyniono 9 czerwca 2015 roku. Takiego wezwania przed wytoczeniem procesu powódka jednak nie przedstawiła, co więcej nawet nie powołuje się na jego wystosowanie.

Z powyższych względów zastosowanie art. 98 k.p.c. przez Sąd Rejonowy nie jest prawidłowe, gdyż nie uwzględniła, że koszty tego postępowania zostały przez powódkę poniesione niecelowo. Pomimo bowiem istnienia konieczności zmiany zapisów w księdze wieczystej i zamknięcia jednej z nich powódka przed procesem nie podjęła czynności zmierzających do załatwienia tej kwestii bez wszczynania postępowania, a przynajmniej niczego takiego nie twierdziła. Natomiast działania pozwanego jeszcze przed doręczeniem odpisu pozwu wskazują, że także on chciał sprawę uregulować i to zgodnie z żądaniem powódki. Nic nie stało więc na przeszkodzie, aby przed wszczęciem procesu wezwać pozwanego do złożenia oświadczenia umożliwiającego uregulowanie sprawy w księgach wieczystych. Zwrócić także należy uwagę na to, że powódka wycofała pozew na rozprawie, a gdyby zrobiła to przed rozprawą mogłaby uzyskać zwrot kosztów sądowych przynajmniej w części.

Z powyższych względów zażalenie okazało się zasadne, gdyż zastosowanie art. 98 k.p.c. nie powinno powodować w rozpoznawanej sprawie zasądzenia od pozwanego kosztów postępowania, gdyż były one niecelowe.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 1 i 2 k.p.c., należało orzec jak w punkcie 1 sentencji.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono w oparciu o art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. oraz § 6 pkt 3 i § 12 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności

radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.).

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. 2014 r., poz. 1025 ze zm.) w związku z art. 19 ust. 3 pkt 2 tej ustawy i art. 98 § 1 i 3 k.p.c. należało pobrać od powódki kwotę 32 zł tytułem opłaty od zażalenia, gdyż pozwany jako Skarb Państwa jest zwolniony z obowiązku uiszczania opłat (art. 94 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych), a sprawę w postępowaniu zażaleniowym wygrał.

SSR (del.) Roman Troll SSO Krystyna Hadryś SSO Tomasz Tatarczyk